Осмятченко Л. М., Шевчук В. Є.

Бухгалтерський облік

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК

2-ге видання, стереотипне

Видавництво "Магнолія 2006"
Львів

УДК 657
О-74

Відтворення цієї книги або будь-якої її частини заборонено без письмової згоди видавництва. Будь-які спроби порушення авторських прав будуть переслідуватися у судовому порядку.

Рецензенти:

Линник В.Г. – доктор економічних наук, професор Київського національного економічного університету ім. Вадима Гетьмана,

Турило А.М. – доктор економічних наук, професор Криворізького технічного університету.

Осмятченко Л. М., Шевчук В. С.

О-74 Бухгалтерський облік. Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти. – 2-ге видання, стереотипне – Львів: "Магнолія 2006" – 196 с.

ISBN 966-8340-76-0

Навчальний посібник підготовлений згідно з вимогами програми курсу „Бухгалтерський облік", що викладається студентам вищих навчальних закладів економічного профілю.

В посібнику послідовно викладено теоретичні питання основ бухгалтерського обліку. Для засвоєння теоретичної частини запропоновані практичні завдання, запитання і тести для самоконтролю. Це дає змогу студентам краще засвоювати навчальний матеріал або навіть самостійно його опанувати.

Розрахований на викладачів, студентів факультетів економічного спрямування, фахівців, які причетні до проблем обліку і аудиту.

ISBN 966-8340-76-0

© Л. М. Осмятченко, В. С. Шевчук
© "Магнолія 2006"

ЗМІСТ

Вступ 6
РОЗДІЛ 1. Загальна характеристика, принципи і об'єкти бухгалтерського обліку 6
1.1. Суть господарського і бухгалтерського обліку 6
1.2. Визначення бухгалтерського обліку та його функції 16
1.3. Основні принципи бухгалтерського обліку (допущення і вимоги) 26
Запитання та завдання для самоперевірки 29
РОЗДІЛ 2. Предмет і метод бухгалтерського обліку 30
2.1. Класифікація об'єктів бухгалтерського обліку 30
2.2. Господарські процеси як об'єкт бухгалтерського обліку 39
2.3. Метод бухгалтерського обліку 40
Запитання та завдання для самоперевірки 42
РОЗДІЛ 3. Бухгалтерський баланс 43
3.1. Поняття та побудова бухгалтерського балансу 43
3.2. Господарські операції та їх вплив на зміни в балансі 47
Запитання та завдання для самоперевірки 51
РОЗДІЛ 4. СИСТЕМА РАХУНКІВ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ 52
4.1. Рахунки бухгалтерського обліку, їх призначення і будова 52
4.2. Подвійний запис, його суть та значення. Оборотні відомості 59
4.3. Класифікація рахунків бухгалтерського обліку 63
4.4. План рахунків бухгалтерського обліку 65
Запитання та завдання для самоперевірки 69
РОЗДІЛ 5. ДОКУМЕНТАЦІЯ ТА ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ 70
5.1. Бухгалтерські документи, їх призначення та класифікація 70
5.2. Інвентаризація 75
5.3. Оцінка майна і зобов'язань 76
Запитання та завдання для самоперевірки 78
РОЗДІЛ 6. Форми бухгалтерського обліку 79
6.1. Меморіально-ордерна форма обліку 82
6.2. Журнально-ордерна форма обліку 84
6.3. Спрощена форма обліку 86
6.4. Автоматизована форма обліку 90
Запитання та завдання для самоперевірки 96

РОЗДІЛ 7. Принципи обліку господарських операцій 97
7.1. Основи обліку господарських процесів 97
7.2. Облік процесу постачання 98
7.3. Облік процесу виробництва 101
7.4. Облік процесу реалізації і визначення фінансового результату 105
Запитання та завдання для самоперевірки 107
РОЗДІЛ 8. Основи бухгалтерської звітності 108
8.1. Сутність та склад бухгалтерської звітності та вимоги до неї 108
8.2. Структура звітів 111
Запитання та завдання для самоперевірки 115
РОЗДІЛ 9. Основи організації бухгалтерського обліку 117
9.1. Організаційні форми побудови бухгалтерського обліку 117
9.2. Облікова політика підприємства 119
9.3. Нормативне регулювання бухгалтерського обліку 129
Запитання та завдання для самоперевірки 133
Практичні завдання 134
Тема 1. Господарський облік, його суть і характеристика 134
Тема 2. Предмет і метод бухгалтерського обліку 136
Тема 3. Бухгалтерський баланс 140
Тема 4. Система рахунків бухгалтерського обліку 143
Тема 5. Документація та інвентаризація 150
Тема 6. Форми бухгалтерського обліку 151
Тема 7. Облік основних господарських процесів 152
Тема 8. Основи бухгалтерської звітності 156
Тема 9. Основи організації бухгалтерського обліку 157
ТЕСТИ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ 158
ДОДАТКИ 164

ВСТУП

Навчальний посібник написано у відповідності із програмою вивчення курсу "Бухгалтерський облік" з урахуванням змін у нормативно-правовому забезпеченні ведення обліку. Вона передбачає вивчення питань формування, зберігання та використання облікової інформації, об´рунтування основних методологічних та організаційних принципів ведення облікового процесу, висвітлення його технології та основних напрямків її вдосконалення, керівництві обліком на рівні держави, галузі, підприємства.

На сьогоднішньому етапі розвитку бухгалтерського обліку роль бухгалтера не зводиться тільки до чіткого виконання інструкцій та вказівок. Йому надається широке поле для професійної творчості, розвитку його професійної думки. В усьому світі бухгалтерський облік та фінансова звітність, що складається на його основі, є однією з найважливіших підстав для прийняття переважної більшості економічних рішень.

Основи бухгалтерського обліку є базовою дисципліною для вивчення таких курсів, як "Фінансовий облік", "Управлінський облік" та інших спеціальних дисциплін.

Положення облікового процесу базуються на чинних нормативних актах, ілюструються схемами, розрахунками та умовними цифровими прикладами, які служать для наглядного відображення порядку обліку господарських процесів і операцій в системі рахунків бухгалтерського обліку.

Навчальне видання

Осмятченко Л. М.
Шевчук В. Є.

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК

2-ге видання, стереотипне

Формат 60 х 84/16.
Гарнітура Таймс. Умовн. друк. арк. 12,95.

ПП “Магнолія 2006”
м. Львів-53, 79053, Україна.
Тел. +380503701957; E-mail: magnol06@ukr.net
Свідоцтво про внесення суб’єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції:
серія ДК № 2534 від 21.06.2006 року,
видане Державним комітетом телебачення і радіомовлення України

Віддруковано у друкарні видавництва “Магнолія 2006”